

Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

► B

ROZPORZĄDZENIE RADY NR 1466/97/WE

z dnia 7 lipca 1997 r.

w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych

(Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1)

zmienione przez:

Dziennik Urzędowy

	nr	strona	data	
► <u>M1</u>	Rozporządzenie Rady (WE) nr 1055/2005 z dnia 27 czerwca 2005 r.	L 174	1	7.7.2005
► <u>M2</u>	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1175/2011 z dnia 16 listopada 2011 r.	L 306	12	23.11.2011

sprostowane przez:

► C1 Sprostowanie, Dz.U. L 200 z 30.7.2015, s. 19 (1175/2011)

▼B**ROZPORZĄDZENIE RADY NR 1466/97/WE**

z dnia 7 lipca 1997 r.

w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając ►M2 Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej ◄, w szczególności jego ►M2 art. 121 ust. 5, ◄

uwzględniając wniosek Komisji (1),

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 189c Traktatu (2),

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) celem Paktu Stabilności i Wzrostu są sprawne finanse państwa jako sposób wzmocnienia warunków sprzyjających stabilności cen oraz osiągnięciu silnego trwałego wzrostu przyczyniającego się do tworzenia miejsc pracy;
- (2) Pakt Stabilności i Wzrostu składa się z niniejszego rozporządzenia, którego celem jest wzmocnienie nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych, rozporządzenia Rady nr 1467/97/WE (3), którego celem jest przyspieszenie i wyjaśnienie wdrażania procedury nadmiernego deficytu oraz uchwały Rady Europejskiej z dnia 17 czerwca 1997 r. dotyczącej Paktu Stabilności i Wzrostu (4), w której, zgodnie z art. D Traktatu o Unii Europejskiej, zawarte są wiążące wytyczne polityczne służące wdrażaniu Paktu Stabilności i Wzrostu w sposób rygorystyczny i terminowy, a w szczególności przestrzeganiu średniookresowego celu osiągnięcia wyniku zbliżonego do równowagi lub nadwyżki budżetowej, do czego zobowiązują się wszystkie Państwa Członkowskie, oraz podejmowaniu korygujących działań budżetowych, które Państwa te uznają za niezbędne do realizacji celów ich programów stabilności i konwergencji w wypadku uzyskania informacji wskazujących na rzeczywiste lub spodziewane znaczne rozbieżności w stosunku do średniookresowych celów budżetowych;
- (3) w trzecim etapie Unii Gospodarczej i Walutowej (UGW) Państwa Członkowskie są wyraźnie zobowiązane, zgodnie z art. 104c Traktatu, do unikania nadmiernego deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych; zgodnie z art. 5 protokołu (Nr 11) do Traktatu w sprawie niektórych postanowień dotyczących Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, art. 104c ust. 1 nie dotyczy Zjednoczonego Królestwa przed jego przejściem do trzeciego etapu; jednakże Zjednoczone Królestwo jest zobowiązane, na mocy art. 109e ust. 4, czynić wysiłki na rzecz unikania nadmiernego deficytu;

(1) Dz.U. C 368 z 6.12.1996, str. 9.

(2) Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 28 listopada 1996 r. (Dz.U. C 380 z 16.12.1996, str. 28), wspólne stanowisko Rady z dnia 14 kwietnia 1997 r. (Dz.U. C 146 z 30.5.1997, str. 26) i decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 29 maja 1997 r. (Dz.U. C 182 z 16.6.1997).

(3) Dz.U. L 209 z 2.8.1997, str. 6.

(4) Dz.U. C 236 z 2.8.1997, str. 1.

▼B

- (4) przestrzeganie średniookresowego celu osiągnięcia wyniku zbliżonego do równowagi lub nadwyżki budżetowej pozwoli Państwom Członkowskim na opanowanie normalnych cyklicznych wahań przy jednoczesnym utrzymaniu deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych w granicach 3 % w stosunku do wartości bazowej PKB;
- (5) istnieje potrzeba uzupełnienia procedury wielostronnego nadzoru określonej w ►**M2** art. 121 ust. 3 i 4 ◀ systemem wczesnego ostrzegania, w ramach którego Rada będzie ostrzegać Państwo Członkowskie we wczesnym etapie o potrzebie podjęcia korygujących działań budżetowych w celu zapobieżenia nadmiernemu deficytowi;
- (6) procedura wielostronnego nadzoru określona w ►**M2** art. 121 ust. 3 i 4 ◀ winna ponadto kontynuować monitorowanie szerszego zakresu działań w sferze gospodarczej w poszczególnych Państwach Członkowskich oraz we Wspólnocie, a także zgodność ich polityk gospodarczych z ogólnymi wytycznymi gospodarczymi, o których mowa w ►**M2** art. 121 ust. 2; ◀ do monitorowania rozwoju tych działań wskazane jest przedstawienie informacji w formie programów stabilności i konwergencji;
- (7) istnieje potrzeba wykorzystania w programach konwergencji użytecznych doświadczeń zdobytych w pierwszych dwóch etapach unii gospodarczej i walutowej;
- (8) Państwa Członkowskie przyjmujące jednolitą walutę, zwane dalej „uczestniczącymi Państwami Członkowskimi”, osiągnęły, zgodnie z art. 109j, wysoki stopień trwałej konwergencji, w szczególności stabilności finansów publicznych; utrzymanie zdrowych pozycji budżetowych przez te Państwa Członkowskie będzie konieczne dla wspierania stabilności cen oraz wzmocnienia warunków trwałego wzrostu gospodarczego i zatrudnienia; Państwa Członkowskie powinny przedstawić średniookresowe programy, zwane dalej „programami stabilności”; należy zdefiniować zasadniczą zawartość takich programów;
- (9) Państwa Członkowskie, które nie przyjmują jednolitej waluty, zwane dalej „nieuczestniczącymi Państwami Członkowskimi”, będą musiały prowadzić politykę, której celem będzie osiągnięcie dużego stopnia trwałej konwergencji; te Państwa Członkowskie powinny przedstawić średniookresowe programy, zwane dalej „programami konwergencji”; należy zdefiniować zasadniczą zawartość takich programów konwergencji;
- (10) w rezolucji z dnia 16 lipca 1997 r., dotyczącej ustanowienia mechanizmu kursowego w trzecim etapie Unii Gospodarczej i Walutowej, Rada Europejska określiła wiążące wytyczne polityki, zgodnie z którymi w trzecim etapie UGW będzie ustanowiony mechanizm kursowy, zwany dalej „MK2”. Zostanie ustalony centralny kurs walut nieuczestniczących Państw Członkowskich w stosunku do euro, który pozwoli na ocenę prawidłowości polityki prowadzonej przez te państwa; MK2 pomoże także chronić te państwa oraz Państwa Członkowskie przyjmujące

▼ B

euro przed niepożądaną presją na rynkach walutowych; niemniej jednak, aby Rada mogła sprawować stosowny nadzór, nieuczestniczące Państwa Członkowskie, które nie dołączą do MK2, zaprezentują swoją politykę w programach konwergencji, której celem jest stabilność, a więc unikanie niedostosowania realnych kursów walutowych i nadmiernych wahań nominalnych kursów walutowych;

- (11) trwała zbieżność fundamentów gospodarczych to warunek konieczny utrzymania trwałej stabilności kursów walut;
- (12) należy ustalić harmonogram przekazywania programów stabilności i programów konwergencji oraz ich aktualizacji;
- (13) dla potrzeb przejrzystości i informowania społeczeństwa konieczne jest, aby Państwa Członkowskie publikowały swoje programy stabilności oraz swoje programy konwergencji;
- (14) Rada, badając i monitorując zarówno programy stabilności, jak i konwergencji, szczególnie w zakresie średniookresowych celów budżetowych lub ścieżki dostosowań w tym kierunku, powinna uwzględnić odpowiednie cechy cykliczne i strukturalne gospodarki poszczególnych Państw Członkowskich;
- (15) w tym kontekście szczególną uwagę należy zwrócić na poważne odchylenia pozycji budżetowych od celu osiągnięcia wyniku zbliżonego do równowagi lub nadwyżki budżetowej; wskazane jest, aby Rada udzieliła danemu Państwu Członkowskiemu wczesnego ostrzeżenia, zanim deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych stanie się nadmierny; w przypadku ciągłego deficytu w danym Państwie, Rada może uznać za celowe wzmocnienie swoich zaleceń i podanie ich do wiadomości publicznej; odnośnie do nieuczestniczących Państw Członkowskich, Rada może zalecić im podjęcie działań mających wprowadzić w życie programy konwergencji;
- (16) zarówno programy konwergencji, jak i programy stabilności prowadzą do spełnienia warunków konwergencji gospodarczej określonych w art. 104c,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

SEKCJA 1

CEL I DEFINICJE

▼ M2*Artykuł 1*

Niniejsze rozporządzenie określa zasady dotyczące treści, przedkładania, analizy i monitorowania wdrażania programów stabilności i programów konwergencji, stanowiących element wielostronnego nadzoru sprawowanego przez Radę i Komisję w celu zapobiegania, na wczesnym etapie, wystąpieniu nadmiernego deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz w celu wspierania nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych, aby ułatwić w ten sposób osiągnięcie celów Unii w zakresie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia.

▼ M2*Artykuł 2*

Do celów niniejszego rozporządzenia:

- a) „uczestniczące państwa członkowskie” oznacza te państwa członkowskie, których walutą jest euro;
- b) „nieuczestniczące państwa członkowskie” oznacza państwa inne niż te, których walutą jest euro.

▼ C1

SEKCJA 1-A

EUROPEJSKI SEMESTR NA RZECZ KOORDYNACJI POLITYKI GOSPODARCZEJ*Artykuł 2-a*▼ M2

1. Aby zapewnić ściślejszą koordynację polityk gospodarczych i osiągnąć trwałą zbieżność wyników gospodarczych państw członkowskich, Rada prowadzi wielostronny nadzór stanowiący nieodłączny element Europejskiego Semestru dla koordynacji polityki gospodarczej zgodnie z celami i wymogami przewidzianymi w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

2. Europejski Semestr obejmuje:

- a) opracowanie i nadzór nad wdrażaniem ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii (ogólne wytyczne polityki gospodarczej) zgodnie z art. 121 ust. 2 TFUE;
- b) opracowanie i analizę wdrażania wytycznych dla zatrudnienia, które państwa członkowskie muszą uwzględnić zgodnie z art. 148 ust. 2 TFUE (wytyczne dla zatrudnienia);
- c) przedłożenie i ocenę programu stabilności lub programu konwergencji państw członkowskich zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;
- d) przedłożenie i ocenę krajowego programu reform państw członkowskich wspierającego unijną strategię na rzecz wzrostu i zatrudnienia i opracowanego zgodnie z wytycznymi określonymi w lit. a) i b) i z ogólnymi wytycznymi dla państw członkowskich wydawanymi przez Komisję i Radę Europejską na początku rocznego cyklu nadzoru;
- e) nadzór mający na celu zapobieganie zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowanie na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania ⁽¹⁾.

3. W trakcie Europejskiego Semestru, w celu udzielenia we właściwym czasie spójnych wskazówek odnośnie do zamierzeń państw członkowskich w obszarze makroekonomicznym i budżetowym oraz makroekonomicznym i strukturalnym, Rada sporządza z zasady – po ocenie tych programów w oparciu o zalecenia Komisji – wytyczne dla państw członkowskich, w pełni wykorzystując instrumenty prawne przewidziane w art. 121 i 148 TFUE, w niniejszym rozporządzeniu i w rozporządzeniu (UE) nr 1176/2011.

⁽¹⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.

▼ **M2**

Przed podjęciem kluczowych decyzji w sprawie budżetów krajowych na kolejne lata państwa członkowskie należy uwzględnić wytyczne skierowane do nich w kształtowaniu swoich polityk gospodarczych, budżetowych i zatrudnienia. Komisja monitoruje postępy w tym zakresie.

Nieprzestrzeganie wytycznych przez państwo członkowskie może prowadzić do:

- a) wystosowania do państwa członkowskiego dalszych wytycznych nakazujących mu podjęcie określonych działań;
- b) otrzymania od Komisji ostrzeżenia zgodnie z art. 121 ust. 4 TFUE;
- c) podjęcia w stosunku do tego państwa członkowskiego środków przewidzianych na mocy niniejszego rozporządzenia, rozporządzenia (WE) nr 1467/97 lub rozporządzenia (UE) nr 1176/2011.

Komisja będzie bardziej rygorystycznie monitorować wdrożenie tych środków, co może obejmować misje nadzoru na mocy art. 11 niniejszego rozporządzenia.

4. Parlament Europejski jest, w szczególności w drodze dialogu gospodarczego prowadzonego zgodnie z art. 2-*ab* niniejszego rozporządzenia, należy włączyć w Europejski Semestr w celu zwiększenia przejrzystości podejmowania decyzji, utożsamiania się państw z tymi decyzjami, jak też odpowiedzialności państw za ich podejmowanie. W razie potrzeby w ramach Europejskiego Semestru przeprowadzane są konsultacje z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym, Komitetem Polityki Gospodarczej, Komitetem Zatrudnienia i Komitetem Ochrony Socjalnej. W odniesieniu do głównych zagadnień strategii politycznych, w razie potrzeby, w Europejski Semestr są również włączone zainteresowane strony, zwłaszcza partnerzy społeczni, zgodnie z postanowieniami TFUE i systemem prawnym i politycznym państwa członkowskiego.

Zgodnie z art. 121 TFUE przewodniczący Rady i przewodniczący Komisji, a w razie potrzeby również przewodniczący Eurogrupy, składają Parlamentowi Europejskiemu i Radzie Europejskiej roczne sprawozdanie z wyników wielostronnego nadzoru. Sprawozdania te stanowią element dialogu gospodarczego, o którym mowa w art. 2-*ab* niniejszego rozporządzenia.

SEKCJA 1-Aa

DIALOG GOSPODARCZY*Artykuł 2-ab*

1. W celu zacieśnienia dialogu między instytucjami Unii, w szczególności Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją, oraz większej przejrzystości podejmowania decyzji i odpowiedzialności za ich podejmowanie, właściwa komisja Parlamentu Europejskiego może zaprosić przewodniczącego Rady, przewodniczącego Komisji, a w razie potrzeby również przewodniczącego Rady Europejskiej lub przewodniczącego Eurogrupy, do wzięcia udziału w debacie w celu omówienia:

- a) informacji udzielonych tej komisji przez Radę i dotyczących ogólnych wytycznych polityki gospodarczej zgodnie z art. 121 ust. 2 TFUE;
- b) ogólnych wytycznych dla państw członkowskich wydanych przez Komisję na początku rocznego cyklu nadzoru;
- c) wszelkich konkluzji Rady Europejskiej dotyczących kierunków polityki gospodarczej w kontekście Europejskiego Semestru;

▼ M2

- d) wyników wielostronnego nadzoru prowadzonego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;
- e) wszelkich konkluzji Rady Europejskiej w sprawie założeń i wyników wielostronnego nadzoru;
- f) ewentualnego przeglądu sposobu prowadzenia wielostronnego nadzoru na zakończenie Europejskiego Semestru;
- g) zaleceń Rady dla państw członkowskich zgodnie z art. 121 ust. 4 TFUE w przypadku poważnego odstępstwa oraz sprawozdania sporządzonego przez Radę dla Rady Europejskiej zgodnie z art. 6 ust. 2 i art. 10 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

2. Oczekuje się, że co do zasady Rada zastosuje się do zaleceń i wniosków Komisji lub publicznie wyjaśni swoje stanowisko.

3. Właściwa komisja Parlamentu Europejskiego może umożliwić udział w wymianie poglądów państwu członkowskiemu, którego dotyczy zalecenie Rady, zgodnie z art. 6 ust. 2 lub art. 10 ust. 2.

4. Rada i Komisja Europejska regularnie informują Parlament Europejski o stosowaniu niniejszego rozporządzenia.

▼ M1

SEKCJA 1 A

ŚREDNIOOKRESOWE CELE BUDŻETOWE**▼ M2***Artykuł 2a*

Każde państwo członkowskie posiada zróżnicowany średniookresowy cel dotyczący jego salda sektora instytucji rządowych i samorządowych. Te różne dla każdego kraju średniookresowe cele budżetowe mogą odbiegać od wymogu salda sektora bliskiego równowadze lub nadwyżce. Jednocześnie przewidują one margines zabezpieczający przed przekroczeniem przez deficyt publiczny wskaźnika 3 % PKB. Średniookresowe cele budżetowe zapewniają stabilność finansów publicznych lub szybkie postępy w osiąganiu tej stabilności, jednocześnie pozostawiając przestrzeń dla prowadzenia polityki budżetowej, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb w zakresie inwestycji publicznych.

Biorąc pod uwagę te czynniki, dla uczestniczących państw członkowskich oraz dla państw członkowskich uczestniczących w ERM2 krajowe średniookresowe cele budżetowe ustalane są w ramach określonego przedziału pomiędzy -1 % PKB a równowagą lub nadwyżką, w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne, po skorygowaniu o działania jednorazowe i tymczasowe.

Średniookresowy cel budżetowy podlega przeglądowi co trzy lata. Średniookresowy cel budżetowy danego państwa członkowskiego może podlegać dalszemu przeglądowi w przypadku przeprowadzenia reformy strukturalnej, która wywrze znaczący wpływ na stabilność finansów publicznych.

▼ M2

Przestrzeganie średniookresowego celu budżetowego jest przewidziane w krajowych średniookresowych ramach budżetowych zgodnie z rozdziałem IV dyrektywy Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych w państwach członkowskich ⁽¹⁾.

▼ B

SEKCJA 2
PROGRAMY STABILNOŚCI

Artykuł 3

▼ M2

1. Każde uczestniczące państwo członkowskie przekazuje Radzie i Komisji w regularnych odstępach czasu informacje niezbędne na potrzeby wielostronnego nadzoru zgodnie z art. 121 TFUE, w formie programu stabilności stanowiącego zasadniczą podstawę dla stabilności finansów publicznych sprzyjającej stabilności cen, silnemu i trwałemu wzrostowi oraz tworzeniu miejsc pracy.

▼ B

2. Program stabilności będzie zawierać następujące informacje:

▼ M2

- a) średniookresowy cel budżetowy oraz ścieżkę dostosowawczą salda sektora instytucji rządowych i samorządowych prowadzącą do tego celu, wyrażone jako procent PKB, oczekiwany przebieg kształtowania się wskaźnika długu tego sektora, planowaną ścieżkę wzrostu wydatków publicznych, w tym na nakłady brutto na środki trwałe, ze szczególnym uwzględnieniem warunków i kryteriów służących określeniu tempa wzrostu wydatków zgodnie z art. 5 ust. 1, planowaną ścieżkę wzrostu dochodów publicznych, przy założeniu niezmiennego kursu polityki oraz kwantyfikację planowanych działań dyskrecjonalnych po stronie dochodów;
- aa) informacje dotyczące ukrytych zobowiązań związanych ze starzeniem się ludności oraz warunkowe zobowiązania, takie jak gwarancje publiczne, mogące mieć istotny wpływ na sytuację sektora instytucji rządowych i samorządowych;
- ab) informacje na temat zgodności programu stabilności z ogólnymi wytycznymi polityki gospodarczej oraz krajowym programem reform;
- b) podstawowe założenia dotyczące spodziewanego rozwoju sytuacji gospodarczej i istotnych zmiennych ekonomicznych mających znaczenie dla realizacji programu spójności, takich jak publiczne wydatki inwestycyjne, realny wzrost PKB, zatrudnienie i inflacja;
- c) ilościową ocenę działań w ramach polityki budżetowej i innych działań w ramach polityki gospodarczej podejmowanych lub proponowanych dla osiągnięcia celów programu, obejmującą analizę kosztów i korzyści znaczących reform strukturalnych, które bezpośrednio pociągają za sobą poprawę finansów publicznych w długim okresie, w tym poprzez trwałe zwiększenie wzrostu potencjalnego;
- d) analiza, w jaki sposób zmiany podstawowych założeń ekonomicznych mogłyby wpłynąć na saldo oraz dług sektora instytucji rządowych i samorządowych;

▼ B

⁽¹⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 41.

▼ M1

- e) jeżeli ma to zastosowanie, przyczyny odstępstwa od wymaganej ścieżki dostosowania do średniookresowego celu budżetowego.

▼ M2

2a. Podstawą programu stabilności jest najbardziej prawdopodobny scenariusz makroekonomiczny i budżetowy lub bardziej ostrożny scenariusz. Prognozy makroekonomiczne i budżetowe są zestawiane z najnowszymi prognozami Komisji i, w razie potrzeby, z prognozami innych niezależnych organów. Znaczące różnice między wybranym scenariuszem makroekonomicznym i budżetowym a prognozą Komisji należy opisać wraz z uzasadnieniem, w szczególności jeżeli założenia dotyczące otoczenia zewnętrznego znacznie odbiegają od ich poziomów lub wzrostów przyjętych w prognozach Komisji.

Szczegółowy charakter tych informacji przewidzianych w ust. 2 lit. a), aa), b), c) i d) jest określony w zharmonizowanych ramach opracowanych przez Komisję we współpracy z państwami członkowskimi.

3. Informacje dotyczące kształtowania się salda sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz długu tego sektora, tempa wzrostu wydatków publicznych, planowanej ścieżki wzrostu dochodów publicznych przy założeniu niezmiennego kursu polityki, planowanych działań dyskrejonalnych po stronie dochodów, w odpowiednim ujęciu ilościowym, oraz podstawowych założeń ekonomicznych określonych w ust. 2 lit. a) i b) są przedkładane w ujęciu rocznym i obejmują, oprócz roku bieżącego i ubiegłego, co najmniej trzy następne lata.

4. Każdy program zawiera informacje o jego statusie w kontekście krajowych procedur, w szczególności informacje o tym, czy program został przedłożony parlamentowi narodowemu oraz czy parlament narodowy miał możliwość omówienia opinii Rady na temat poprzedniego programu lub ewentualnego zalecenia lub ostrzeżenia, a także czy program został zatwierdzony przez parlament.

Artykuł 4

1. Programy stabilności są przedkładane corocznie w kwietniu, najlepiej do połowy kwietnia i nie później niż w dniu 30 kwietnia.
2. Państwa członkowskie podają do wiadomości publicznej swoje programy stabilności.

Artykuł 5

1. W oparciu o oceny przeprowadzone przez Komisję i Komitet Ekonomiczno-Finansowy, Rada, w ramach wielostronnego nadzoru na mocy art. 121 TFUE, bada średniookresowy cel budżetowy przedstawiony przez dane państwo członkowskie w programie stabilności, ocenia, czy założenia ekonomiczne programu są realistyczne, czy ścieżka dostosowawcza prowadząca do średniookresowego celu budżetowego jest właściwa, uwzględniając przy tym kształtowanie się wskaźnika długu, i czy działania podejmowane lub proponowane celem realizacji tej ścieżki są wystarczające do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w trakcie cyklu koniunkturalnego.

▼ M2

Oceniając ścieżkę dostosowawczą prowadzącą do średniookresowego celu budżetowego, Rada i Komisja badają, czy dane państwo członkowskie realizuje wymaganą do osiągnięcia tego celu roczną korektę salda w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne, po skorygowaniu o działania jednorazowe i tymczasowe, przyjmując 0,5 % PKB jako punkt odniesienia dla tej korekty. W odniesieniu do państw członkowskich o poziomie długu przekraczającym 60 % PKB lub z istotnym ryzykiem dotyczącym długookresowej zdolności do obsługi długu, Rada i Komisja badają, czy roczna korekta salda w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne, po skorygowaniu o działania jednorazowe i tymczasowe, przekracza wartość 0,5 % PKB. Rada i Komisja biorą pod uwagę, czy w okresach dobrej koniunktury podejmowany jest większy wysiłek dostosowawczy, podczas gdy wysiłek ten może być bardziej ograniczony w okresach złej koniunktury. Należy w szczególności uwzględnić nadzwyczajne dochody i nadzwyczajne ubytki w tych dochodach.

Ocena tego, czy postęp na drodze do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego jest wystarczający, jest przeprowadzana na podstawie oceny ogólnej, w której punktem odniesienia jest saldo strukturalne, i obejmuje ona również analizę wydatków po skorygowaniu o dyskrejonalne działania po stronie dochodów. W tym celu Rada i Komisja oceniają, czy ścieżka wzrostu wydatków publicznych, przy jednoczesnym uwzględnieniu skutków działań podjętych lub planowanych po stronie dochodów, spełnia następujące warunki:

- a) w odniesieniu do państw członkowskich, które osiągnęły średniookresowy cel budżetowy, roczne tempo wzrostu wydatków nie przekracza referencyjnego średniookresowego tempa wzrostu potencjalnego PKB, chyba że nadwyżce wzrostu wydatków towarzyszą równoważące ją działania dyskrejonalne po stronie dochodów;
- b) w odniesieniu do państw członkowskich, które nie osiągnęły jeszcze swojego średniookresowego celu budżetowego, roczne tempo wzrostu wydatków nie przekracza tempa poniżej referencyjnego średniookresowego tempa wzrostu potencjalnego PKB, chyba że nadwyżce wzrostu wydatków towarzyszą równoważące ją działania dyskrejonalne po stronie dochodów. Różnica pomiędzy tempem wzrostu wydatków publicznych a referencyjnym średniookresowym tempem wzrostu potencjalnego PKB jest ustalana w takiej wysokości, jaka zapewnia właściwe dostosowanie w kierunku średniookresowego celu budżetowego;
- c) w odniesieniu do państw członkowskich, które nie osiągnęły jeszcze swojego średniookresowego celu budżetowego, dyskrejonalnemu ograniczeniu poszczególnych kategorii dochodów publicznych towarzyszą równoważące je ograniczenia wydatków albo dyskrejonalny wzrost innych kategorii dochodów publicznych, lub oba te działania.

Łączna wielkość wydatków nie obejmuje kosztów odsetek, wydatków na programy Unii całkowicie równoważonych dochodami z unijnych środków finansowych, a także niedyskrejonalnych zmian w wydatkach na zasiłki dla bezrobotnych.

Nadmierny wzrost wydatków ponad średniookresową wartość odniesienia nie jest traktowany jako jej przekroczenie w takim stopniu, w jakim zostanie w pełni zrównoważony prawnie przewidzianym wzrostem dochodów.

Referencyjne średniookresowe tempo wzrostu potencjalnego PKB jest określane na podstawie prognoz na przyszłość i szacunków opartych na danych z poprzednich lat. Prognozy są aktualizowane w regularnych odstępach czasu. Komisja podaje do wiadomości publicznej metodę obliczania stosowaną do sporządzenia tych prognoz i wynikające z nich referencyjne średniookresowe tempo wzrostu potencjalnego PKB.

▼ M2

Określając ścieżkę dostosowawczą prowadzącą do średniookresowego celu budżetowego dla państw członkowskich, które takiego celu jeszcze nie osiągnęły, i dopuszczając czasowe odstępstwo od tego celu w przypadku państw członkowskich, które cel ten już osiągnęły, pod warunkiem że zachowany jest odpowiedni margines bezpieczeństwa zapewniający przestrzeganie wartości odniesienia dla deficytu i że oczekuje się powrotu salda sektora instytucji rządowych i samorządowych do średniookresowego celu budżetowego w okresie objętym programem, Rada i Komisja biorą pod uwagę wdrażanie znaczących reform strukturalnych, które bezpośrednio pociągają za sobą poprawę finansów publicznych w długim okresie, w tym poprzez trwałe zwiększenie wzrostu potencjalnego, a w związku z tym reform, mających możliwy do zweryfikowania wpływ na długookresową stabilność finansów publicznych.

Szczególną uwagę zwraca się na reformy emerytalne wprowadzające system wielofilarowy, w tym obowiązkowy filar kapitałowy. Państwom członkowskim wdrażającym takie reformy zezwala się na odstępstwo od ścieżki dostosowawczej prowadzącej do ich średniookresowego celu budżetowego lub od samego celu, przy czym odstępstwo to odzwierciedla kwotę bezpośredniego dodatkowego wpływu reformy na saldo sektora instytucji rządowych i samorządowych – pod warunkiem zachowania odpowiedniego marginesu bezpieczeństwa zapewniającego przestrzeganie wartości odniesienia dla deficytu.

Rada i Komisja badają także, czy program stabilności ułatwia osiągnięcie trwałej i realnej konwergencji w strefie euro oraz ściślejszą koordynację polityk gospodarczych, a także czy polityka gospodarcza danego państwa członkowskiego jest zgodna z ogólnymi wytycznymi polityki gospodarczej i wytycznymi dla zatrudnienia państw członkowskich i Unii.

W przypadku nadzwyczajnego i niezależnego od danego państwa członkowskiego zdarzenia, które wywiera istotny wpływ na saldo sektora instytucji rządowych i samorządowych, lub w okresach znacznego pogorszenia koniunktury gospodarczej w strefie euro lub w całej Unii państwom członkowskim można zezwolić na czasowe odstępstwo od ścieżki dostosowawczej prowadzącej do średniookresowego celu budżetowego, o której mowa w akapicie trzecim, pod warunkiem że nie zagraża to stabilności finansów publicznych w średnim okresie.

2. Rada i Komisja badają program stabilności w terminie najpóźniej trzech miesięcy od przedłożenia programu. Rada przyjmuje opinię dotyczącą programu, jeśli to konieczne, na zalecenie Komisji oraz po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno-Finansowego. Jeżeli zgodnie z art. 121 TFUE Rada stwierdzi, że program i jego cele powinny być sformułowane w sposób bardziej ambitny, ze szczególnym wskazaniem na ścieżkę dostosowawczą prowadzącą do średniookresowego celu budżetowego, w wydanej opinii Rada wzywa dane państwo członkowskie do dokonania korekty programu.

Artykuł 6

1. W ramach wielostronnego nadzoru zgodnie z art. 121 ust. 3 TFUE Rada i Komisja monitorują wdrażanie programów stabilności na podstawie informacji przekazywanych przez uczestniczące państwa członkowskie oraz ocen dokonywanych przez Komisję i Komitet Ekonomiczno-Finansowy, w szczególności w celu stwierdzenia znacznych rzeczywistych lub spodziewanych rozbieżności między saldem sektora instytucji rządowych i samorządowych a średniookresowym celem budżetowym lub ścieżką dostosowawczą prowadzącą do tego celu.

▼ M2

2. W przypadku stwierdzonego znacznego odstępstwa od ścieżki dostosowawczej prowadzącej do średniookresowego celu budżetowego, w rozumieniu art. 5 ust. 1 akapit trzeci niniejszego rozporządzenia, oraz, aby zapobiec wystąpieniu nadmiernego deficytu, Komisja, kieruje do danego państwa członkowskiego ostrzeżenie, zgodnie z art. 121 ust. 4 TFUE.

W terminie miesiąca od daty przyjęcia ostrzeżenia, o którym mowa w akapicie pierwszym, Rada analizuje sytuację i przyjmuje zalecenie w sprawie niezbędnych działań w oparciu o zalecenie Komisji zgodnie z art. 121 ust. 4 TFUE. Zalecenie to zobowiązuje do usunięcia odstępstwa w terminie nie dłuższym niż pięć miesięcy. Termin ten skraca się do trzech miesięcy, jeżeli w swoim ostrzeżeniu Komisja stwierdzi, że sytuacja jest szczególnie poważna i uzasadnia pilne podjęcie działań. Na wniosek Komisji Rada podaje zalecenie do wiadomości publicznej.

W terminie wyznaczonym przez Radę w zaleceniu wydanym na mocy art. 121 ust. 4 TFUE dane państwo członkowskie informuje Radę o podjętych w związku z zaleceniem działaniach.

Jeżeli dane państwo członkowskie nie podejmie odpowiednich działań w terminie określonym w zaleceniu Rady na mocy akapitu drugiego, Komisja bezzwłocznie zaleca Radzie przyjęcie większością kwalifikowaną decyzji stwierdzającej brak skutecznych działań. Jednocześnie na mocy art. 121 ust. 4 TFUE Komisja może zalecić Radzie przyjęcie zmienionego zalecenia w sprawie niezbędnych działań.

Jeżeli Rada nie przyjmie decyzji na zalecenie Komisji, stwierdzającej brak skutecznych działań, a dane państwo członkowskie w dalszym ciągu nie podejmie odpowiednich działań, Komisja, po upływie miesiąca od wydania wcześniejszego zalecenia, zaleca Radzie przyjęcie decyzji stwierdzającej brak skutecznych działań. Uznaje się, że decyzja została przyjęta przez Radę, jeżeli w terminie dziesięciu dni od przyjęcia wniosku przez Komisję Rada nie odrzuci go zwykłą większością głosów. Jednocześnie na mocy art. 121 ust. 4 TFUE Komisja może zalecić Radzie przyjęcie zmienionego zalecenia w sprawie niezbędnych działań.

Podjmując decyzję o niepodjęciu działań, o której mowa w akapicie czwartym i piątym, prawo głosu posiadają wyłącznie członkowie Rady reprezentujący uczestniczące państwa członkowskie, a Rada stanowi, nie uwzględniając głosu członka Rady reprezentującego dane państwo członkowskie.

Rada składa Radzie Europejskiej formalne sprawozdanie z podjętych w efekcie decyzji.

3. Odstępstwo od średniookresowego celu budżetowego lub odpowiedniej ścieżki dostosowawczej prowadzącej do tego celu jest oceniane na podstawie określonej w art. 5 ust. 1 oceny ogólnej, w której punktem odniesienia jest saldo strukturalne i która obejmuje również analizę wydatków skorygowanych o skutki działań dyskrecjonalnych po stronie dochodów.

Ocena tego, czy odstępstwo jest znaczące, obejmuje w szczególności następujące kryteria:

- a) w przypadku państwa członkowskiego, które nie osiągnęło jeszcze średniookresowego celu budżetowego, podczas oceny zmiany salda strukturalnego, czy odstępstwo wynosi co najmniej 0,5 % PKB w ciągu jednego roku lub co najmniej 0,25 % PKB średnio rocznie w ciągu dwóch kolejnych lat;

▼ M2

- b) podczas oceny tempa wzrostu wydatków skorygowanego o skutki działań dyskrecjonalnych po stronie dochodów, czy odstępstwo ma łączny wpływ na saldo sektora instytucji rządowych i samorządowych w wysokości co najmniej 0,5 % PKB w ciągu jednego roku lub narastająco w ciągu dwóch kolejnych lat.

Odstępstwo dotyczące tempa wzrostu wydatków nie jest uznawane za znaczące, jeżeli dane państwo członkowskie osiągnęło z nadwyżką średniookresowy cel budżetowy, uwzględniając możliwości znacznych dochodów nadzwyczajnych, a plany budżetowe zawarte w programie stabilności nie stanowią zagrożenia dla osiągnięcia tego celu w okresie objętym programem.

Podobnie, odstępstwo to może również nie być brane pod uwagę, jeżeli wynika ono z nadzwyczajnego i niezależnego od danego państwa członkowskiego zdarzenia, które wywiera istotny wpływ na saldo sektora instytucji rządowych i samorządowych lub w przypadku poważnego pogorszenia koniunktury gospodarczej w strefie euro lub całej Unii, o ile nie zagraża to stabilności finansów publicznych w średnim okresie.

▼ B

SEKCJA 3

PROGRAMY KONWERCENCJI

Artykuł 7▼ M2

1. Każde nieuczestniczące państwo członkowskie przekazuje Radzie i Komisji w regularnych odstępach czasu informacje niezbędne na potrzeby wielostronnego nadzoru zgodnie z art. 121 TFUE, w formie programu konwergencji stanowiącego zasadniczą podstawę dla stabilności finansów publicznych sprzyjającej stabilności cen, silnemu i trwałemu wzrostowi oraz tworzeniu miejsc pracy.

▼ B

2. Program konwergencji zawiera następujące informacje, szczególnie na temat zmiennych związanych z konwergencją:

▼ M2

- a) średniookresowy cel budżetowy oraz ścieżkę dostosowawczą salda sektora instytucji rządowych i samorządowych prowadzącą do tego celu, wyrażone jako procent PKB, oczekiwany przebieg kształtowania się wskaźnika długu tego sektora, planowaną ścieżkę wzrostu wydatków publicznych, w tym na nakłady brutto na środki trwałe, ze szczególnym uwzględnieniem warunków i kryteriów służących określeniu tempa wzrostu wydatków zgodnie z art. 9 ust. 1, planowaną ścieżkę wzrostu dochodów publicznych, przy założeniu niezmiennego kursu polityki oraz kwantyfikację planowanych działań dyskrecjonalnych po stronie dochodów, średniookresowe cele polityki pieniężnej i relacje między tymi celami a stabilnością cen i kursu wymiany oraz osiągnięciem trwałej konwergencji;
- aa) informacje dotyczące ukrytych zobowiązań związanych ze starzeniem się ludności oraz warunkowe zobowiązania, takie jak gwarancje publiczne, mogące mieć istotny wpływ na sytuację sektora instytucji rządowych i samorządowych;
- ab) informacje na temat zgodności programu konwergencji z ogólnymi wytycznymi polityki gospodarczej oraz krajowym programem reform;

▼ M2

- b) podstawowe założenia dotyczące spodziewanego rozwoju sytuacji gospodarczej i istotnych zmiennych ekonomicznych, mających znaczenie dla realizacji programu konwergencji, takich jak publiczne wydatki inwestycyjne, realny wzrost PKB, zatrudnienie i inflacja;
- c) ilościową ocenę działań w ramach polityki budżetowej i innych działań w ramach polityki gospodarczej podejmowanych lub proponowanych dla osiągnięcia celów programu, obejmującą analizę kosztów i korzyści znaczących reform strukturalnych, które bezpośrednio pociągają za sobą poprawę finansów publicznych w długim okresie, w tym poprzez trwałe zwiększenie wzrostu potencjalnego;

▼ B

- d) analiza, w jaki sposób zmiany podstawowych założeń ekonomicznych mogłyby wpłynąć na saldo oraz dług sektora instytucji rządowych i samorządowych;

▼ M1

- e) jeżeli ma to zastosowanie, przyczyny odstępstwa od wymaganej ścieżki dostosowania do średniookresowego celu budżetowego.

▼ M2

2a. Podstawą programu konwergencji jest najbardziej prawdopodobny scenariusz makroekonomiczny i budżetowy lub bardziej ostrożny scenariusz. Prognozy makroekonomiczne i budżetowe są zestawiane z najnowszymi prognozami Komisji i, w razie potrzeby, z prognozami innych niezależnych organów. Znaczące różnice między wybranym scenariuszem makroekonomicznym i budżetowym a prognozą Komisji należy opisać wraz z uzasadnieniem, w szczególności jeżeli założenia dotyczące otoczenia zewnętrznego znacznie odbiegają od ich poziomów lub wzrostów przyjętych w prognozach Komisji.

Szczegółowy charakter tych informacji przewidzianych ust. 2 lit. a), aa), b), c) i d) jest określony w zharmonizowanych ramach opracowanych przez Komisję we współpracy z państwami członkowskimi.

3. Informacje dotyczące kształtowania się salda sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz długu tego sektora, tempa wzrostu wydatków publicznych, planowanej ścieżki wzrostu dochodów publicznych przy założeniu niezmiennego kursu polityki, planowanych działań dyskrejonalnych po stronie dochodów, w odpowiednim ujęciu ilościowym, oraz podstawowych założeń ekonomicznych określonych w ust. 2 lit. a) i b) są przedkładane w ujęciu rocznym i obejmują, oprócz roku bieżącego i ubiegłego, co najmniej trzy następne lata.

4. Każdy program zawiera informacje o jego statusie w kontekście krajowych procedur, w szczególności informacje o tym, czy program został przedłożony parlamentowi narodowemu oraz czy parlament narodowy miał możliwość omówienia opinii Rady na temat poprzedniego programu lub ewentualnego zalecenia lub ostrzeżenia, a także, czy program został zatwierdzony przez parlament.

Artykuł 8

1. Programy konwergencji są przedkładane corocznie w kwietniu, najlepiej do połowy kwietnia i nie później niż w dniu 30 kwietnia.

2. Państwa członkowskie podają do wiadomości publicznej swoje programy konwergencji.

▼ M2*Artykuł 9*

1. W oparciu o oceny przeprowadzone przez Komisję i Komitet Ekonomiczno-Finansowy Rada, w ramach wielostronnego nadzoru na mocy art. 121 TFUE, bada średniookresowy cel budżetowy przedstawiony przez dane państwo członkowskie w programie konwergencji, ocenia, czy założenia ekonomiczne programu są realistyczne, czy ścieżka dostosowawcza prowadząca do średniookresowego celu budżetowego jest właściwa, uwzględniając przy tym kształtowanie się wskaźnika długu, i czy działania podejmowane lub proponowane celem realizacji tej ścieżki są wystarczające do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w trakcie cyklu koniunkturalnego.

Oceniając ścieżkę dostosowawczą prowadzącą do średniookresowego celu budżetowego, Rada i Komisja biorą pod uwagę, czy w okresie dobrej koniunktury podjęto większy wysiłek dostosowawczy, podczas gdy wysiłek ten może być bardziej ograniczony w czasach złej koniunktury. W szczególności uwzględnia się nadzwyczajne dochody i nadzwyczajne ubytki w tych dochodach. W odniesieniu do państw członkowskich o poziomie długu przekraczającym 60 % PKB lub z istotnym ryzykiem dotyczącym długookresowej zdolności do obsługi długu, Rada i Komisja badają, czy roczna korekta salda budżetowego w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne, po skorygowaniu o działania jednorazowe i tymczasowe, przekracza wartość 0,5 % PKB. W odniesieniu do państw członkowskich uczestniczących w ERM2 Rada i Komisja badają, czy dane państwo członkowskie realizuje wymaganą do osiągnięcia swojego średniookresowego celu budżetowego właściwą roczną korektę salda w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne, po skorygowaniu o działania jednorazowe i tymczasowe, przyjmując 0,5 % PKB jako punkt odniesienia.

Ocena tego, czy postęp na drodze do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego jest wystarczający, jest przeprowadzana na podstawie oceny ogólnej, w której punktem odniesienia jest saldo strukturalne, i obejmuje ona również analizę wydatków po skorygowaniu o dyskrecyjne działania po stronie dochodów. W tym celu Rada i Komisja oceniają, czy ścieżka wzrostu wydatków publicznych, przy jednoczesnym uwzględnieniu skutków działań podjętych lub planowanych po stronie dochodów spełnia następujące warunki:

- a) w odniesieniu do państw członkowskich, które osiągnęły średniookresowy cel budżetowy, roczne tempo wzrostu wydatków nie przekracza referencyjnego średniookresowego tempa wzrostu potencjalnego PKB, chyba że nadwyżce wzrostu wydatków towarzyszą równoważące ją dyskrecyjne działania po stronie dochodów;
- b) w odniesieniu do państw członkowskich, które nie osiągnęły jeszcze swojego średniookresowego celu budżetowego, roczne tempo wzrostu wydatków nie przekracza tempa poniżej referencyjnego średniookresowego tempa wzrostu potencjalnego PKB, chyba że nadwyżce wzrostu wydatków towarzyszą równoważące ją działania dyskrecyjne po stronie dochodów. Różnica pomiędzy tempem wzrostu wydatków publicznych a referencyjnym średniookresowym tempem wzrostu potencjalnego PKB jest ustalana w takiej wysokości, jaka zapewnia właściwe dostosowanie w kierunku średniookresowego celu budżetowego;
- c) w odniesieniu do państw członkowskich, które nie osiągnęły jeszcze swojego średniookresowego celu budżetowego, dyskrejonalnemu ograniczeniu poszczególnych kategorii dochodów publicznych towarzyszą równoważące je ograniczenia wydatków albo dyskrejonalny wzrost innych kategorii dochodów publicznych, lub oba te działania.

▼ M2

Łączna wielkość wydatków nie obejmuje kosztów odsetek, wydatków na programy Unii całkowicie równoważonych dochodami z unijnych środków finansowych, a także niedyskrecjonalnych zmian w wydatkach na zasiłki dla bezrobotnych.

Nadmierny wzrost wydatków ponad średniookresową wartość odniesienia nie jest traktowany jako jej przekroczenie w takim stopniu, w jakim zostanie w pełni zrównoważony prawnie przewidzianym wzrostem dochodów.

Referencyjne średniookresowe tempo wzrostu potencjalnego PKB jest określane na podstawie prognoz na przyszłość i szacunków opartych na danych z przeszłości. Prognozy są uaktualniane w regularnych odstępach czasu. Komisja podaje do wiadomości publicznej metodę obliczania stosowaną do sporządzania tych prognoz i wynikające z nich referencyjne średniookresowe tempo wzrostu potencjalnego PKB.

Określając ścieżkę dostosowawczą do średniookresowego celu budżetowego dla państw członkowskich, które takiego celu jeszcze nie osiągnęły, i dopuszczając czasowe odstępstwo od tego celu w przypadku państw członkowskich, które cel ten już osiągnęły, pod warunkiem że zachowany jest odpowiedni margines bezpieczeństwa zapewniający przestrzeganie wartości odniesienia dla deficytu i że oczekuje się powrotu salda sektora instytucji rządowych i samorządowych do średniookresowego celu budżetowego w okresie objętym programem, Rada i Komisja biorą pod uwagę wdrażanie znaczących reform strukturalnych, które bezpośrednio pociągają za sobą poprawę finansów publicznych w długim okresie, mających bezpośrednie długookresowe pozytywne skutki dla finansów publicznych, w tym poprzez trwałe zwiększenie wzrostu potencjalnego, a w związku z tym reform mających możliwy do zweryfikowania wpływ na długookresową stabilność finansów publicznych.

Szczególną uwagę zwraca się na reformy emerytalne wprowadzające system wielofilarowy, w tym obowiązkowy filar kapitałowy. Państwom członkowskim wdrażającym takie reformy zezwala się na odstępstwo od ścieżki dostosowawczej prowadzącej do ich średniookresowego celu budżetowego lub od samego celu – przy czym odstępstwo to odzwierciedla kwotę bezpośredniego dodatkowego wpływu reformy na saldo sektora instytucji rządowych i samorządowych – pod warunkiem zachowania odpowiedniego marginesu bezpieczeństwa zapewniającego przestrzeganie wartości odniesienia dla deficytu.

Rada i Komisja badają także, czy program konwergencji ułatwia osiągnięcie trwałej i realnej konwergencji oraz ściślejszą koordynację polityk gospodarczych, a także czy polityka gospodarcza danego państwa członkowskiego jest zgodna z ogólnymi wytycznymi polityki gospodarczej i wytycznymi dla zatrudnienia państw członkowskich i Unii. Ponadto w odniesieniu do państw członkowskich uczestniczących w ERM2 Rada bada, czy program konwergencji zapewnia ich niezakłócony udział w tym mechanizmie kursowym.

▼ M2

W przypadku nadzwyczajnego i niezależnego od danego państwa członkowskiego zdarzenia, które wywiera istotny wpływ na saldo sektora instytucji rządowych i samorządowych, lub w okresach znacznego pogorszenia koniunktury gospodarczej w strefie euro lub w całej Unii państwom członkowskim można zezwolić na czasowe odstępstwo od ścieżki dostosowawczej prowadzącej do średniookresowego celu budżetowego, o której mowa w akapicie trzecim, pod warunkiem że nie zagraża to stabilności finansów publicznych w średnim okresie.

2. Rada i Komisja badają program konwergencji w terminie najpóźniej trzech miesięcy od przedłożenia programu. Rada przyjmuje opinię dotyczącą programu, jeśli to konieczne, opierając się na zaleceniu Komisji oraz po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno-Finansowego. Jeżeli zgodnie z art. 121 TFUE Rada stwierdzi, że program i jego cele powinny być sformułowane w sposób bardziej ambitny, ze szczególnym wskazaniem na ścieżkę dostosowawczą prowadzącą do średniookresowego celu budżetowego, w wydanej opinii Rada wzywa dane państwo członkowskie do dokonania korekty programu.

Artykuł 10

1. W ramach wielostronnego nadzoru zgodnie z art. 121 ust. 3 TFUE Rada i Komisja monitorują wdrażanie programów konwergencji na podstawie informacji przekazywanych przez państwa członkowskie objęte derogacją oraz ocen dokonywanych przez Komisję i Komitet Ekonomiczno-Finansowy, w szczególności w celu stwierdzenia znacznych rzeczywistych lub spodziewanych rozbieżności między saldem sektora instytucji rządowych i samorządowych a średniookresowym celem budżetowym lub ścieżką dostosowawczą prowadzącą do tego celu.

Ponadto Rada i Komisja monitorują politykę gospodarczą nieuczestniczących państw członkowskich w świetle celów programów konwergencji, aby zapewnić, iż prowadzona przez nie polityka służy osiągnięciu stabilności, a tym samym uniknięciu niedostosowania realnego kursu wymiany i nadmiernych wahań nominalnych kursów wymiany.

2. W przypadku stwierdzonego znacznego odstępstwa od ścieżki dostosowawczej prowadzącej do średniookresowego celu budżetowego, w rozumieniu art. 9 ust. 1 akapit trzeci niniejszego rozporządzenia, oraz aby zapobiec wystąpieniu nadmiernego deficytu, Komisja kieruje do danego państwa członkowskiego ostrzeżenie, zgodnie z art. 121 ust. 4 TFUE.

W terminie miesiąca od daty przyjęcia ostrzeżenia, o którym mowa w akapicie pierwszym, Rada analizuje sytuację i przyjmuje zalecenie w sprawie niezbędnych działań w oparciu o zalecenie Komisji zgodnie z art. 121 ust. 4 TFUE. Zalecenie to zobowiązuje do usunięcia odstępstwa w terminie nie dłuższym niż pięć miesięcy. Termin ten skraca się do trzech miesięcy, jeżeli w swoim ostrzeżeniu Komisja stwierdzi, że sytuacja jest szczególnie poważna i uzasadnia pilne podjęcie działań. Na wniosek Komisji Rada podaje zalecenie do wiadomości publicznej.

W terminie wyznaczonym przez Radę w zaleceniu wydanym na mocy art. 121 ust. 4 TFUE dane państwo członkowskie informuje Radę o podjętych w związku z zaleceniem działaniach.

▼ M2

Jeżeli dane państwo członkowskie nie podejmie odpowiednich działań w terminie określonym w zaleceniu Rady na mocy akapitu drugiego, Komisja bezzwłocznie zaleca Radzie przyjęcie większością kwalifikowaną decyzji stwierdzającej brak skutecznych działań. Jednocześnie na mocy art. 121 ust. 4 TFUE Komisja może zalecić Radzie przyjęcie zmienionego zalecenia w sprawie niezbędnych działań.

Jeżeli Rada nie przyjmie, na zalecenie Komisji, stwierdzającej brak skutecznych działań, a dane państwo członkowskie w dalszym ciągu nie podejmie odpowiednich działań, Komisja, po upływie miesiąca od wydania wcześniejszego zalecenia, zaleca Radzie przyjęcie decyzji stwierdzającej brak skutecznych działań. Uznaje się, że decyzja została przyjęta przez Radę, jeżeli w terminie dziesięciu dni od przyjęcia wniosku przez Komisję Rada nie odrzuci go zwykłą większością głosów. Jednocześnie na mocy art. 121 ust. 4 TFUE Komisja może zalecić Radzie przyjęcie zmienionego zalecenia w sprawie niezbędnych działań.

Podjmując decyzję o niepodjęciu działań, o której mowa w akapicie czwartym i piątym, Rada stanowi, nie uwzględniając głosu członka Rady reprezentującego dane państwo członkowskie.

Rada składa Radzie Europejskiej formalne sprawozdanie z podjętych w efekcie decyzji.

3. Odstępstwo od średniookresowego celu budżetowego lub odpowiedniej ścieżki dostosowawczej prowadzącej do niego jest oceniane na podstawie oceny ogólnej określonej w art. 9 ust. 1, w której punktem odniesienia jest saldo strukturalne i która obejmuje również analizę wydatków po skorygowaniu o dyskrejonalne działania po stronie dochodów.

Ocena tego, czy odstępstwo jest znaczące, obejmuje w szczególności następujące kryteria:

- a) w przypadku państwa członkowskiego, które nie osiągnęło jeszcze średniookresowego celu budżetowego, podczas oceny zmiany salda strukturalnego – czy odstępstwo wynosi co najmniej 0,5 % PKB w ciągu jednego roku lub co najmniej 0,25 % PKB średnio rocznie w ciągu dwóch kolejnych lat;
- b) podczas oceny tempa wzrostu wydatków skorygowanego o skutki działań dyskrejonalnych po stronie dochodów – czy odstępstwo ma łączny wpływ na saldo sektora instytucji rządowych i samorządowych w wysokości co najmniej 0,5 % PKB w ciągu jednego roku lub narastająco w ciągu dwóch kolejnych lat.

Odstępstwo dotyczące tempa wzrostu wydatków nie jest uznawane za znaczące, jeżeli dane państwo członkowskie osiągnęło z nadwyżką średniookresowy cel budżetowy, uwzględniając możliwości znacznych dochodów nadzwyczajnych, a plany budżetowe zawarte w programie konwergencji nie stanowią zagrożenia dla osiągnięcia tego celu w okresie objętym programem.

▼ M2

Podobnie, odstępstwo to może również nie być brane pod uwagę, jeżeli wynika ono z nadzwyczajnego i niezależnego od danego państwa członkowskiego zdarzenia, które wywiera istotny wpływ na saldo sektora instytucji rządowych i samorządowych lub w przypadku poważnego pogorszenia koniunktury gospodarczej w strefie euro lub całej Unii, pod warunkiem że nie zagraża to stabilności finansów publicznych w średnim okresie.

SEKCJA 3A

ZASADA NIEZAWISŁOŚCI STATYSTYCZNEJ

Artykuł 10a

Dla zapewnienia, że wielostronny nadzór opiera się na silnych i niezależnych statystykach, państwa członkowskie gwarantują niezawisłość zawodową krajowych organów statystycznych, których działania są zgodne z europejskim kodeksem praktyk statystycznych ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009 z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie statystyki europejskiej ⁽¹⁾. Wymagane są co najmniej:

- a) przejrzyste procedury rekrutacji i dymisji oparte wyłącznie na kryteriach zawodowych;
- b) przydział środków budżetowych dokonywany corocznie lub w trybie wieloletnim;
- c) termin publikacji najważniejszych informacji statystycznych określony z odpowiednim wyprzedzeniem.

▼ B

SEKCJA 4

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

▼ M2*Artykuł -11*

1. Komisja zapewnia stały dialog z właściwymi władzami państw członkowskich zgodnie z celami niniejszego rozporządzenia. W tym celu Komisja przeprowadza między innymi misje służące ocenie sytuacji gospodarczej w danym państwie członkowskim i rozpoznaniu ewentualnych zagrożeń lub trudności w zakresie realizacji celów niniejszego rozporządzenia.

2. Komisja może podejmować misje wzmocnionego nadzoru w państwie członkowskim, do którego skierowano zalecenia wydane zgodnie z art. 6 ust. 2 lub art. 10 ust. 2, w celu monitorowania sytuacji na miejscu. Dane państwa członkowskie udzielają wszelkich informacji niezbędnych do przygotowania i przeprowadzenia takich misji.

3. W przypadku gdy dotyczy to uczestniczącego państwa członkowskiego lub państwa członkowskiego uczestniczącego w ERM2, Komisja może, w razie potrzeby, zaprosić do udziału w tych misjach nadzoru przedstawicieli Europejskiego Banku Centralnego.

⁽¹⁾ Dz.U. L 87 z 31.3.2009, s. 164.

▼ **M2**

4. Komisja informuje Rad o wynikach misji, o których mowa w ust. 2, a w razie potrzeby może podjąć decyzję o podaniu swoich ustaleń do wiadomości publicznej.

5. W przypadku przeprowadzenia misji, o których mowa w ust. 2, Komisja przekazuje wstępne ustalenia danym państwom członkowskim, aby mogły się do nich ustosunkować.

▼ **B***Artykuł 11*

W ramach wielostronnego nadzoru opisanego w niniejszym rozporządzeniu Rada dokona wszechstronnej oceny opisanej w ► **M2** art. 121 ust. 3. ◀

Artykuł 12

Zgodnie z treścią drugiego punktu ► **M2** art. 121 ust. 4, ◀ Przewodniczący Rady i Komisja uwzględnią w sprawozdaniu składanym Parlamentowi Europejskiemu rezultaty wielostronnego nadzoru przeprowadzonego na mocy niniejszego rozporządzenia.

▼ **M2***Artykuł 12a*

1. Nie później niż dnia 14 grudnia 2014 r. i co pięć lat po tym terminie Komisja publikuje sprawozdanie w sprawie stosowania niniejszego rozporządzenia.

Sprawozdanie to zawiera między innymi ocenę:

- a) skuteczności niniejszego rozporządzenia, zwłaszcza pod kątem tego, czy przepisy regulujące podejmowanie decyzji okazały się wystarczająco solidne;
- b) postępu w zapewnianiu ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych i trwałej konwergencji wyników gospodarczych państw członkowskich zgodnie z postanowieniami TFUE.

2. W stosownym przypadku do sprawozdania załączony jest wniosek w sprawie zmiany niniejszego rozporządzenia, w tym w sprawie zmian procedur podejmowania decyzji.

3. Sprawozdanie przekazywane jest Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

▼ **B***Artykuł 13*

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1998 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.